

Sygnatura akt VIII Ga 45/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Górski

Sędziowie: SO Anna Budzyńska (spr.)

SR del. Aleksandra Wójcik-Wojnowska

Protokolant: sekr.sądowy Agnieszka Grygiel

po rozpoznaniu w dniu 19 marca 2015 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa Przedsiębiorstwa (...) W. i (...). spółki jawnej w S.

przeciwko (...) spółce akcyjnej w S.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 17 września 2014 roku, sygnatura akt XI GC 238/13

I. prostuje oznaczenie pozwanego w komparycji i punkcie II wyroku jako (...) spółka akcyjna w S.;

II. oddala apelację w całości;

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.200 zł (jednego tysiąca dwustu złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSR (del.) Aleksandra Wójcik-Wojnowska SSO Krzysztof Górski SSO Anna Budzyńska

Sygn. akt VIII Ga 45/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 11 stycznia 2013 powódka Przedsiębiorstwo (...) W. i (...). spółka jawna w S. wniosła o zasądzenie od (...) spółki akcyjnej w S. kwoty 30.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25 czerwca 2008 roku oraz kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazała, iż powódka, jako lider konsorcjum firm pod nazwą Test & Form Pat (...) Atest & Art. (...), zawarła z pozwaną umowę, której przedmiotem było wykonanie zadania inwestycyjnego pod nazwą „Instalacja do unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych wraz z modernizacją systemu ciepłego S.S.R. (...) S.A. w S.. Podała, że w trakcie wykonywania umowy doszło do opóźnień z przyczyn leżących po stronie pozwanej, a powódka zmuszona była zapewnić ogrzewanie tymczasowe pomieszczeń stoczni, za co pozwana zobowiązała się zapłacić. Powódka podała, że żądana pozwem kwota to nierozliczone korzyści jakie uzyskała pozwana w toku realizacji przedmiotowej inwestycji.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczeń dochodzonych pozewem podając, że realizacja prac, za które powódka domaga się wynagrodzenia miała miejsce na przełomie lat 2007 i 2008 i zastosowanie ma do nich dwuletni okres przedawnienia. Pozwana zarzuciła powódce, że nienależycie przygotowała się do realizacji zadania oczekując, że pozwana będzie dokonywała przedpłat na realizowane przez siebie roboty, pomimo że, pozwana zgodnie z kontraktem zobowiązana była do zapłaty po wykonaniu 100 % danej pracy. Dodatkowo pozwana podniosła zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powodowej, albowiem umowa została zawarta z konsorcjum składającym się z 5-ciu firm, a więc roszczenie dochodzone niniejszym pozewem należy kwalifikować jako roszczenia przysługujące konsorcjum. Ponadto pozwana zarzuciła, że powódka nie załączyła do pozwu jakiegokolwiek dokumentacji wskazującej, aby w ogóle zrealizowała jakikolwiek system ogrzewania zastępczego dla potrzeb pozwanej. Pozwana podała, że od opublikowania ogłoszenia o zamówieniu wszyscy potencjalni wykonawcy wiedzieli, że czasookres realizacji obejmie sezon grzewczy 2007/2008 i powódka także zdawała sobie sprawę, że konieczne będzie w ramach realizacji zadania zapewnienie ogrzewania tymczasowego.

Wyrokiem z dnia 17 września 2014 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie w sprawie o sygn. akt XI GC 238/13 oddalił powództwo (pkt I wyroku) oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II wyroku).

Powyższe rozstrzygnięcie zostało oparte na następujących ustaleniach faktycznych:

W dniu 9 marca 2007 roku pomiędzy pozwaną a konsorcjum firm pod nazwą Test & Form- Pat (...) Atest & Art. (...) została zawarta umowa nr (...), której przedmiotem było wykonanie zadania inwestycyjnego pod nazwą „Instalacja do unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych wraz z modernizacją systemu ciepłego” S.S.R. (...) S.A. w S.. Konsorcjum było reprezentowane przez Lidera – powódkę Przedsiębiorstwo (...) W., O. D. spółkę jawną z siedzibą w S.. Umowa była w znacznej części finansowana ze środków pochodzących z funduszy celowych tj. Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w W. (...) oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w S.. W ramach zaś środków (...) kwota uzyskanej dotacji została przyznana z funduszy europejskich. Termin wykorzystania tych środków był stały i nie podlegał przedłużeniu.

Wskazane konsorcjum zostało zawiązane na podstawie umowy z dnia 20.12.2006 r., zgodnie z którą liderem konsorcjum została powodowa spółka. W zakres umowy wchodziło wykonanie przedprojektowych badań odpadów niebezpiecznych zanieczyszczonych substancjami ropopochodnymi oraz opracowanie na ich podstawie projektu budowlanego, wykonawczego instalacji do ich oczyszczania, wykonanie prac przygotowawczych, wyburzeniowych i demontażowych, wykonanie robót budowlanych i instalacyjnych, realizacja dostaw wraz z montażem i rozruchem oraz przygotowanie do odbiorów częściowych robót i odbioru końcowego wraz z rozliczeniem przedmiotu umowy, wykonanie robót budowlano-montażowych, realizacja dostaw wraz z montażem i rozruchem oraz przygotowanie do odbiorów częściowych i odbioru końcowego z rozliczeniem przedmiotu umowy zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym (załącznik nr 1 do umowy). W zakresie realizacji robót budowlanych konsorcjum zobowiązało się wykonywać roboty tymczasowe, które mogą być potrzebne podczas wykonywania robót podstawowych, doprowadzić na swój koszt niezbędne media (woda, energia elektryczna, energia cieplna itp.) i zawrzeć z pozwaną odrębne umowy na dostawę mediów, przy czym pozwana miała prawo dokonywania potrąceń w wynagrodzenia za roboty w wypadku braku płatności za media. W ramach umowy konsorcjum zobowiązało się po zakończeniu robót usunąć poza teren budowy wszelkie urządzenia tymczasowe, zaplecze itp. oraz pozostawić cały teren budowy w i robót czysty i nadający się do użytkowania w ciągu 14 dni od daty podpisania protokołu odbioru. W § 12 umowy zapisano, że w przypadku wystąpienia zamówień dodatkowych lub uzupełniających, których wartość nie przekroczy 20 % wartości realizowanego zamówienia, zamawiający (pozwana) udzieli wykonawcy (konsorcjum) zamówienia dodatkowego z wolnej ręki. Roboty dodatkowe, uzupełniające i konieczne miały być realizowane na podstawie zasad określonych w umowie, a wycenione według czynników cenotwórczych, podanych w kosztorysach ofertowych wykonawcy. Procedura wykonania tych robót obejmować miała spisanie protokołu konieczności, opracowanie kosztorysu i oferty, zatwierdzenie przez zamawiającego i spisanie aneksu do umowy. Powódka jako lider konsorcjum zobowiązana

została do nadzoru (koordynacji) realizacji zadań objętych przedmiotem umowy z zamawiającym oraz do nadzoru rozliczenia finansowego całego konsorcjum z zamawiającym. Inżynierem kontraktu, wskazanym w § 4 umowy o roboty budowlane, była spółka (...) sp. z o.o., w imieniu której działał prezes zarządu - L. G..

W specyfikacji istotnych warunków zamówienia do powyższej umowy rozpoczęcie realizacji zamówienia ustalono na 2 stycznia 2007 roku, zaś zakończenie na 30 marca 2008 roku. Zapisano także, że prace modernizacyjne systemu ciepłego Stoczni wykonywane będą w czynnym zakładzie, a z uwagi na charakter pracy niedopuszczalne były przerwy w dostawie C.W.U. do podstawowych budynków socjalnych: G-3, G-4, G-36, G-104, D- (...). Z tych też względów wykonawcy podczas przebudowy instalacji w tych budynkach zobowiązali się zabezpieczyć ciągłość przygotowania C.W.U. Na gruncie §1 ust. 5 pkt. 1, lider konsorcjum w ramach swojego zakresu zadań, zobowiązany został m.in. do montażu technologii kotłowni z wykonaniem instalacji elektrycznych, budowy instalacji c.o. stanowiskowych, budowy przyłączy ciepłych, a także budowy kompletnej sieci gazowej.

Pismami z dnia 29 maja 2007r. i 30 maja 2007 r. powódka i spółka (...) sp. z o.o informowały pozwaną spółkę o zaległościach w zapłacie powódce za prace związane z wykonaniem sieci gazowej. Pismem z dnia 21 sierpnia 2007 r. spółka (...) sp. z o.o informowała pozwaną, że zbliżający się sezon grzewczy oraz brak zapłaty za wystawione faktury, w sposób istotny zagrażają realizacji całości inwestycji z uwagi na ewentualną konieczność zwrotu środków. Na podstawie Decyzji Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 lipca 2007 r. (nr P-122-2-07), w sprawie zakresu i trybu prowadzenia szczególnego nadzoru nad projektami współfinansowanymi z funduszy strukturalnych przedmiotowy projekt, z uwagi na występowanie opóźnień w realizacji harmonogramu rzeczowo-finansowego został objęty wskazanym nadzorem.

Powódka przystąpiła do robót rozbiórkowych kotłowni centralnej, co prowadziło do likwidacji jedyne źródła ciepła dla całego zakładu, zabezpieczającego ogrzewanie hal produkcyjnych, obiektów socjalnych jak i biurowych. W m-cu lipcu 2007 r. powód wyłączył z eksploatacji starą, dotychczasową kotłownię, która była opalana węglem, a następnie zdemontowano kotły, urządzenia oraz przesyłowe rurociągi grzewcze. Działania te miały doprowadzić do wybudowania kotłowni gazowych, zlokalizowanych w poszczególnych obiektach produkcyjnych i administracyjnych SSR (...). Celem było uruchomienie wszystkich kotłowni na dzień 01.10.2007 r. W dniu 25 sierpnia 2007 roku sporządzono kosztorys ofertowy, w którym wartość robót wyceniono na 315.439,18 zł

W piśmie z dnia 6 września 2007 roku spółka (...) sp. z o.o zwracała się do pozwanej o wcześniejszą zapłatę za dotychczas wykonane prace związane z prowizorycznym ogrzewaniem wskazując, że zapłata za obiekty dopiero po ich wykonaniu w 100 % może skutkować brakiem ciepła i jest przyczyną opóźnień w realizacji. W piśmie z dnia 6 września 2007 roku powódka wezwała prezesa zarządu pozwanej do zapłaty za wykonane prace kwoty minimalnej 950.000 zł w terminie do dnia 11.09.2007 r. W kolejnym piśmie z dnia 15 września 2007 roku S. sp. z o.o ponowiła wezwanie pozwanej do zapłaty za pierwszy etap wykonanych robót.

W dniu 7 września 2007 roku spisano protokół z posiedzenia komisji ekspertów w sprawie przedstawienia propozycji zaktualizowanego harmonogramu rzeczowo-finansowego dla przedmiotowego zadania w zakresie robót zamiennych i dodatkowych wynikających z rzeczywistych potrzeb inwestora, zweryfikowanych podczas inwentaryzacji potrzeb ciepłych.

Sąd Rejonowy ustalił, że prace nie postępowały zgodnie z harmonogramem. Wykonawca wstrzymywał wykonanie prac z uwagi na brak płatności ze strony pozwanej. W związku z opóźnieniem wykonania prac R. O. (1) przeprowadził rozmowy z L. G. (inżynierem kontraktu) i T. S. i zaproponował zainstalowanie tymczasowej instalacji ciepłej. T. S. skonsultował to z dyrektorem pozwanej, który wyraził zgodę. Instalacja tymczasowa, rozprowadzająca ciepło do budynków Stoczni, została postawiona w październiku 2007 roku. Prace miały zostać rozliczone w późniejszym czasie. Instalacja tymczasowa była rozbierana sukcesywnie w miarę postępu prac.

W piśmie z dnia 2 października 2007 r. powódka złożyła pozwanej ofertę obsługi i dostawy ciepła w sezonie grzewczym 2007/2008 z nowego systemu grzewczego proponując, że dostawa ciepła i równoległa obsługa systemu miałyby nastąpić od dnia 20-22 października 2007 r. dla pomieszczeń socjalno- biurowych i od 20 listopada 2007 r. dla

hal produkcyjnych. W piśmie datowanym na dzień 19 października 2007 roku powódka poinformowała pozwaną o fakcie ubiegania się o krótkoterminowy kredyt obrotowy w banku (...). Pozwana na prośbę powódki wystawiła oświadczenie na dzień 24 października 2007 roku dotyczące źródeł finansowania zadania inwestycyjnego pod nazwą „Instalacja do unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych wraz z modernizacją systemu ciepłego” S.S.R. (...) S.A. w S.. Wezwaniem do zapłaty z dnia 29 października 2007 roku powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 796.029,51 zł tytułem zapłaty za przeterminowane wskazane w wezwaniu faktury VAT.

W dniu 30 października 2007 roku Wojewoda (...) udzielił pozwanej pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji do unieszkodliwiania i odzysku odpadów zaolejonych na jednostce pływającej (...), zlokalizowanej w S. przy ul. (...).

W dniu 3 listopada 2007 roku pomiędzy pozwaną a powódką została zawarta umowa o świadczenie usług eksploatacyjnych przedmiotem której było świadczenie przez powódkę na rzecz pozwanej usług polegających na eksploatacji, obsłudze i bieżącej konserwacji zespołu urządzeń służących do wytwarzania energii cieplnej przystosowanych do spalania gazu ziemnego, w obiektach szczegółowo określonych w załączniku do umowy, zainstalowanych w źródłach ciepła położonych na terenie (...) S.A.. Umowa została zwarta na czas określony z mocą obowiązującą od dnia 1 listopada 2007 roku do dnia 30 kwietnia 2008 roku tj. do końca sezonu grzewczego 2007/2008. Wynagrodzenie ryczałtowe miesięczne ustalono na kwotę 50.000 zł plus VAT.

Wezwaniem do zapłaty z dnia 15 listopada 2007 roku powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 1.630.648,71 zł tytułem zapłaty za przeterminowane faktury VAT. W odpowiedzi na brak zapłaty przez pozwaną oraz brakiem dofinansowania ze środków funduszowych do końca 2007 r. pismem z dnia 22 listopada 2007 roku powódka poinformowała pozwaną, że realizacja zadania została zablokowana.

W dniu 10 grudnia 2007 roku został sporządzony protokół konieczności dla pozycji nr 27- kotłownia parowa kontenerowa dla Doku nr 1 dotyczący zamiany wytwornicy pary firmy (...) na kocioł parowy V. oraz związany z tym osprzęt oraz protokoły konieczności dotyczące: zamontowania zaworów antyskażeniowych oraz wskazania zamontowania liczników gazu z możliwością zdalnego odczytu na każdym z przyłączy gazu dla wyszczególnionych obiektów. W dniu 11 grudnia 2007 roku został sporządzony protokół dodatkowy do protokołu konieczności z dnia 06.09.2007 r., w którym zapisano, że w związku ze złym stanem technicznym zasobników c.w.u. rezygnuje się z powtórnego ich zainstalowania.

W dniu 31 grudnia 2007 roku Wojewoda (...) wydał decyzję w której zmienił decyzję z Wojewody z dnia 30 października 2007 roku i udzielił pozwanej pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji do unieszkodliwiania i odzysku odpadów zaolejonych na jednostce pływającej (...) oraz nowej instalacji do unieszkodliwiania zaolejonych odpadów niebezpiecznych wraz z systemem ciepłym w (...) S.A. przy ul. (...).

Na przełomie 2007 i 2008 roku powódka i S. sp. z o.o kilkakrotnie pisemnie kontaktowała się z pozwaną odnośnie formalnych szczegółów działania ogrzewania zastępczego i zwracała się do pozwanej o dokonywanie płatności za wystawiane faktury.

W dniu 16 stycznia 2008 roku został podpisany aneks nr (...) do umowy (...) w którym zmieniono treść § 10 ust. 1 umowy, w którym ustalono ryczałtową formę wynagrodzenia opiewającego na kwotę 11063461 zł, przy czym podział wynagrodzenia za poszczególne przedmioty odbioru określał szczegółowy harmonogram rzeczowo-finansowy stanowiący załącznik nr 2 do aneksu.

W tym samym dniu został sporządzony zamienny wykaz robót dodatkowych i zamiennych oraz nowych obiektów dotyczących zadania inwestycyjnego „Instalacja do unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych wraz z modernizacją systemu ciepłego” S.S.R. (...) S.A. w S., w którym ujęto obiekty i urządzenia przewidziane harmonogramem robót.

Pismem z dnia 4 lutego 2008 roku kierowanym do pozwanej S. sp. z o.o po raz kolejny wezwała pozwaną do zapłaty za dotychczas wykonane prace.

W dniu 3 marca 2008 roku powódka i pozwana podpisały porozumienie, w którym strony zgodnie oświadczyły, że w związku realizacją umowy (...) z dnia 9 marca 2007 roku wymagalna wierzytelność przysługująca powódce wynosi na dzień zawarcia porozumienia 2.184.437,29 zł. Pozwana zobowiązała się uregulować wskazaną kwotę w ratach w kwotach i terminach wskazanych w porozumieniu.

Na podstawie opisanej wyżej umowy o świadczenie usług eksploatacyjnych powódka wystawiła na pozwaną następujące faktury VAT:

- w dniu 3 grudnia 2007 roku fakturę Vat nr (...) na kwotę 61.000 zł z terminem płatności 15 grudnia 2007 roku z tytułu eksploatacji i obsługi systemu grzewczego w SSR (...) w S. za miesiąc listopad 2007 r., którą pozwana zapłaciła w dniu 29 lutego 2008 roku,

- w dniu 3 stycznia 2008 roku fakturę Vat nr (...) na kwotę 61.000 zł z terminem płatności 15 stycznia 2007 roku z tytułu eksploatacji i obsługi systemu grzewczego w SSR (...) w S. za miesiąc grudzień 2007 r., którą pozwana zapłaciła w dniu 29 lutego 2008 roku (16 stycznia 2008 r. skorygowano termin płatności faktury na 15 styczeń 2008 r.),

- w dniu 4 lutego 2008 roku fakturę Vat nr (...) na kwotę 61.000 zł z terminem płatności 15 lutego 2008 roku z tytułu eksploatacji i obsługi systemu grzewczego w SSR (...) w S. za miesiąc styczeń 2008 r., którą pozwana zapłaciła w dniu 29 lutego 2008 roku,

- w dniu 3 marca 2008 roku fakturę Vat nr (...) na kwotę 18.996,86 zł z terminem płatności 15 marca 2008 roku z tytułu eksploatacji i obsługi systemu grzewczego w SSR (...) w S. za miesiąc luty 2008 r., którą pozwana zapłaciła w dniu 29 kwietnia 2008 roku,

- w dniu 1 kwietnia 2008 roku fakturę Vat nr (...) na kwotę 61.000 zł z terminem płatności 15 kwietnia 2008 roku z tytułu eksploatacji i obsługi systemu grzewczego w SSR (...) w S. za miesiąc marzec 2008 r., którą pozwana zapłaciła w dniu 29 kwietnia 2008 roku,

- w dniu 1 maja 2008 roku fakturę Vat nr (...) na kwotę 61.000 zł z terminem płatności 15 maja 2008 roku z tytułu eksploatacji i obsługi systemu grzewczego w SSR (...) w S. za miesiąc kwiecień 2008 r., którą pozwana skompensowała z należnościami powódki w dniu 19 czerwca 2008 roku,

- w dniu 5 czerwca 2008 roku fakturę Vat nr (...) na kwotę 30.500 zł z terminem płatności 15 czerwca 2008 roku z tytułu eksploatacji i obsługi systemu grzewczego w SSR (...) w S. za miesiąc maj 2008 r., którą pozwana skompensowała z należnościami powódki w dniu 19 czerwca 2008 roku.

W okresie od października 2007 roku do czerwca 2008 roku (...) wystawiło pozwanej następujące faktury Vat za dostawę gazu ziemnego: nr (...) na kwotę 53.797,87 zł, nr (...) na kwotę 217.926,71 zł, nr (...) na kwotę 317.411,77 zł, nr (...) na kwotę 228.399,45 zł, nr (...) na kwotę 237.530,38 zł, nr (...) na kwotę 232.930,60 zł, nr (...) na kwotę 148.536,71 zł, nr (...) na kwotę 45.769,10 zł, nr (...) na kwotę 45.734,06 zł, nr (...) na kwotę 12.995,98 zł.

Pismami z dnia 18 i 26 maja 2008 roku S. sp. z o.o ustosunkowała się do faktu wystąpienia przez powódkę z pozwem przeciwko pozwanej oraz po raz kolejny zwróciła się do pozwanej o zapłatę informując, że uzyskano zgodę na zmianę terminu zakończenia zadania. W dniu 24 czerwca 2008 roku powódka przesała do pozwanej pismo, w którym poinformowała o przedstawieniu w załączeniu kosztorysu powykonawczego robót wykonanych na okoliczność przygotowania systemu ciepłego na okres sezonu grzewczego 2007/2008 ze względu na całkowitą przebudowę oraz likwidację kotłowni centralnej na rzecz lokalnych źródeł ciepła oraz zmianę ogrzewania parowego na wodne w kotłowniach opalanych gazem ziemnym.

Kosztorys został przesłany przez pozwaną do weryfikacji do J. R., który wskazał na niższą wartość niż wynikała z kosztorysu, władze Spółki pozwanej nie zaakceptowały kosztorysu i nie dokonały zapłaty.

W dniu 30 czerwca 2008 roku pomiędzy pozwaną a konsorcjum firm pod nazwą Test & Form- Pat (...) Atest & Art. (...) został podpisany protokół odbioru końcowego instalacji do unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych wraz z modernizacją systemu ciepłego zlokalizowanej w (...) spółce akcyjnej w S.. Stwierdzono w nim, że prace zostały wykonane w terminie od 9 marca 2007 roku do 30 czerwca 2008 roku zgodnie z dokumentacją techniczną, pozwoleniem na budowę i warunkami wykonania i odbioru robót budowlanych, wyniki prób technicznych oraz badań laboratoryjnych oczyszczonej wody na instalacji wypadły pozytywnie, przeprowadzono rozruch poszczególnych obiektów oraz razem całego zadania, a wszystkie kotłownie i obiekty są uruchomione oraz gotowe do eksploatacji.

W dniu 24 lipca 2008 roku zostało sporządzone sprawozdanie z realizacji projektu w ramach sektorowego programu operacyjnego wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw lata 2004-2006.

Mailem z dnia 10 listopada 2008 roku pracownik powódki przesłał do pozwanej projekt porozumienia datowanego na dzień 10 września 2007 r. dotyczącego ogrzewania tymczasowego, zastępczego w obiektach S.S.R. (...), który uzupełniany był pismami z dnia 12 listopada 2008 r. i 05 grudnia 2008 r.

Pismami z dnia 1 i 31 lipca 2009 roku powódka zwróciła się do pozwanej o dobrowolną rekompensatę poniesionych kosztów z tytułu robót tymczasowych wykonanych w celu zapewnienia ogrzewania zastępczego obiektów Stoczni.

W dniu 30 lipca 2010 roku powódka złożyła do Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie wniossek o zawezwanie pozwanej do próby ugodowej i zapłatę za roboty wykonane na podstawie umowy (...).

W piśmie z dnia 18 czerwca 2012 roku powódka nakreśliła nowemu prezesowi pozwanej P. M. sprawę o zapłatę z tytułu wykonania umowy nr (...).

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał, iż powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W ocenie Sądu I instancji pomiędzy stronami niesporne było, iż łączyła je umowa nr (...), której przedmiotem było wykonanie zadania inwestycyjnego pod nazwą „Instalacja do unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych wraz z modernizacją systemu ciepłego” S.S.R. (...) S.A. w S., przy czym powód był liderem Konsorcjum będącego stroną tejże umowy. Niesporne było nadto, iż umowa została zawarta w trybie zamówienia publicznego, a jej częścią były SIWZ. Treść tych dokumentów również nie była w sprawie sporna.

Powód roszczenie swoje wywodził z przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu, wskazując, iż strony zawarły umowę o prace dodatkowe, która – wobec niezachowania warunków przetargu – była nieważna. Została jednak przez powoda wykonana i z tego tytułu domaga się on wynagrodzenia od strony pozwanej.

W pierwszej kolejności – jak wskazał Sąd Rejonowy - ustaleniu podlegało, czy konieczność postawienia instalacji grzewczej tymczasowej wchodziła w zakres obowiązków powoda wynikających z umowy stron.

Sąd Rejonowy podniósł, iż analiza treści umowy, łącznie ze Specyfikacją Istotnych Warunków Zamówienia wskazuje jednoznacznie, że wykonujące prace Konsorcjum miało realizować inwestycje na czynnym zakładzie. Na stronie 37 i 38 SIWZ wyraźnie wskazano, że najpierw zostaną wykonane nowe elementy systemu ciepłego, a dopiero później zdemontowane dotychczasowe. Sieci ciepłe od kotłowni do obiektów stoczni miały być likwidowane stopniowo w miarę postępu prac związanych z budową lokalnych źródeł ciepła. Co ważne, to wykonawca ustalał harmonogram prac, który został przez inwestora zatwierdzony, a następnie harmonogramu tego nie dotrzymał. Wynika to z zeznań świadków – O., C., G., D., K., S., C. i S.. Świadczyli, że na sezon grzewczy miało już zostać doprowadzone ciepło, a pozostałe prace miały być kontynuowane podczas trwania sezonu grzewczego. Sąd Rejonowy podkreślił, że obowiązkiem Wykonawcy było tak prowadzić prace, by ciągłość dostaw (...) i ciepła była zachowana. Pomimo jednak tej świadomości i przyjętego na siebie zobowiązania Wykonawca wstrzymał prace i opóźnił realizację harmonogramu. Jako powód wskazano przy tym zastoje płatnicze ze strony pozwanej. Świadczyli, że były problemy z płatnościami, jednak zeznania w tym zakresie były lakoniczne i nie podawały żadnych szczegółów. Pozwana natomiast kwestionowała, by powstał po jej stronie obowiązek wcześniejszej zapłaty. Powoływała się w tym zakresie na zapis

paragrafu 11 ust. 1 Umowy, wskazujący, że wynagrodzenie miało być wypłacane po zrealizowaniu 100% konkretnego zadania. W ocenie Sądu I instancji powód nie wykazał, by doszło do ziszczenia się przesłanek wystawienia faktur, a tym samym by pozwany pozostawał w opóźnieniu z wymagalnymi świadczeniami. Niezależnie jednak od powyższego Sąd Rejonowy uznał, że sam brak terminowej płatności należności w toku realizacji umowy nie uprawniał Wykonawcy do wstrzymywania prac. Zdawał on sobie bowiem sprawę z konsekwencji w postaci konieczności realizowania zadania po rozpoczęciu sezonu grzewczego. Niesporny był przy tym zapis §14 ust 1 Umowy nakładający na Wykonawcę określone obowiązki w przypadku istnienia groźby opóźnienia prac spowodowanej niewykonaniem obowiązków przez Zamawiającego. Procedury takiej Wykonawca nie dochował. Wskazać przy tym należy także, iż nawet przy przyjęciu, iż pozwana nie dokonywała zapłaty w terminie to i tak Wykonawca nie mógł jednostronnie wstrzymać wykonywania prac zgodnie z harmonogramem. Nie wskazano przy tym, by jakikolwiek zapis umowy wskazywał na ustalenie takiego prawa. Tym samym to opóźnienie w realizacji prac spowodowało konieczność ich kontynuowania w sezonie grzewczym.

W powyższej sytuacji Sąd Rejonowy uznał, iż montaż tymczasowego systemu grzewczego stanowił roboty tymczasowe niezbędne do zapewnienia realizacji Umowy (§2 ust.2.2 pkt 1 Umowy). Obowiązek wykonania takich prac pozostawał w gestii Wykonawcy i jego obciążał ich koszt.

Z zeznań świadków R. O. (1) i L. G. wynika, iż były ustalenia z przedstawicielami pozwanej w kwestii zamontowania instalacji tymczasowej i jej późniejszego rozliczenia. W ocenie Sądu pierwszej instancji jednak ustalenia te nie wskazują, iż strony traktują je jako ustalenia prac dodatkowych dopuszczalnych Umową. Były to raczej uzgodnienia mające na celu kontynuowanie umowy zgodnie z jej celem i uniknięcia kolejnych przestojów. Jak wynika bowiem z zeznań świadków, Wykonawca wstrzymywał wykonywanie prac przy każdym sporze o płatności. Pozwany wykazał nadto, iż inne tego typu ustalenia co do innych prac były dokonywane zgodnie z procedurą przewidzianą umową (§12). Pozwana miała bowiem możliwość udzielenia w takim zakresie (nie przekraczającym 20% wartości zamówienia) zamówienia dodatkowego z wolnej ręki. Wykonawca nigdy jednak nie wszczął takiej procedury i nie zwracał się do pozwanej o udzielenie takiego zamówienia w zakresie tymczasowej instalacji grzewczej. Świadczy to o tym, iż sam nie traktował tego jako prac dodatkowych.

Sąd Rejonowy wskazał także, iż strona powodowa nie wykazała, by prace przy montażu i demontażu instalacji tymczasowej były wykonane przez nią jako Lidera Konsorcjum. W szczególności wskazać trzeba na treść zeznań R. O. (2), który również był członkiem Konsorcjum. Świadek ten w całości identyfikował się z procesem posadowienia instalacji i uzgodnień dokonywanych w tym zakresie. Z żadnych dowodów nie wynika nadto, siłami i środkami którego z konsorcjantów, instalacja ta została wzniesiona. Powód nie wykazał ponadto, jaka istotnie była wartość tych prac, zwłaszcza, że świadek R. zeznał, że weryfikując kosztorys obniżył jego wartość. Nie bez znaczenia jest także to, iż instalacja była tymczasowa, a więc część materiału została po rozebraniu odzyskana, a pozwany kwestionował wartość kosztorysu przedstawionego przez powoda.

Dodatkowo Sąd pierwszej instancji zauważył, iż nawet w przypadku uznania, że strony uzgodniły powyższe prace jako prace dodatkowe, które mogły być zlecone z wolnej ręki, to żądanie powoda byłoby przedawnione. Dzieło w postaci instalacji tymczasowej zostało bowiem wykonane w październiku 2007 roku. Zgodnie z treścią art. 646 k.c. roszczenia wynikające z umowy o dzieło przedawniają się z upływem dwóch lat od dnia oddania dzieła, a jeżeli dzieło nie zostało wydane od dnia, w którym zgodnie z treścią umowy miało być oddane. Wniosek o wezwanie do próby ugodowej został złożony przez powoda 30 lipca 2010 roku, w dacie tej roszczenie było już przedawnione.

Mając na uwadze powyższe rozważania wykonanie instalacji tymczasowej należy traktować jako realizację Umowy głównej, a tym samym wyłączone są przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu.

Niezależnie jednak od przedstawionych wyżej rozważań wskazać należy, iż roszczenie wywodzone z bezpodstawnego wzbogacenia również podlegałoby oddaleniu. Powód w twierdzeniach faktycznych podawał, iż zamontowanie instalacji tymczasowej było objęte umową stron, która to umowa była nieważna z uwagi na niezachowanie warunków przetargu. Mając na uwadze twierdzenie powoda za postawę żądania uznać należy przepis art. 410 k.c. Odnosząc się

do powyższej podstawy prawnej żądania - w ocenie Sądu Rejonowego - wykonanie spornej instalacji było wykonaniem Umowy Głównej. Nie powstały więc w ogóle przesłanki odpowiedzialności pozwanego z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia.

Ponadto, co również wyżej podniesiono, powód nie wykazał, by to on był stroną, która poniosła koszty postawienia instalacji, a tym samym, by w jego majątku doszło do zubożenia. Co więcej, nie wykazał, by pozwany został wzbogacony, zwłaszcza w kontekście ustalenia, iż instalacja ta była tymczasowa i została zdemontowana oraz ewentualnie jaka była wartość tego wzbogacenia.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu Sąd pierwszej instancji oparł na treści art. 108 § 1 zd. 1 k.p.c. w związku z art. 98 § 1 k.p.c. przy zastosowaniu § 6 pkt 5 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Powód wniósł apelację do powyższego wyroku, zaskarżając go w całości oraz zarzucając mu:

I. przepisów prawa materialnego:

1) art. 410 k.c. w związku z art. 367 § 1 k.c. oraz 195 k.p.c. poprzez uznanie przez Sąd I instancji, iż powódka jako lider konsorcjum nie wykazała, by prace przy montażu instalacji grzewczej tymczasowej zostały przez nią wykonane, podczas gdy okoliczność ta jest obojętną dla rozstrzygnięcia sprawy, albowiem powódka nie występowała w niniejszym procesie jako podmiot samodzielny a jako członek konsorcjum i legitymacja czynna przysługiwała wszystkim podmiotom występującym po stronie powodowej łącznie (z uwagi na zawarcie umowy konsorcjum) co determinuje też odpowiedzialność pozwanej wobec członków konsorcjum, zaś pozwana nie negowała, iż instalacja została wykonana, tyle, że negowała jej zasadność w świetle postanowień umowy nr (...) z dnia 09.03.2007 r.,

2) art. 410 k.c. poprzez jego niezastosowanie i uznanie przez Sąd I instancji, iż wykonanie tymczasowej instalacji grzewczej stanowiło realizację nr TJ/8/0/07 z dnia 09.03.2007 r., podczas, gdy z treści SIWZ oraz innych dokumentów wynikał jedynie obowiązek zapewnienia ciągłości (...) (centralnej wody użytkowej), nie zaś instalacji grzewczej, a zatem jej wykonanie stanowiło realizację dodatkowych czynności bez ich sformalizowania w formie umowy,

II. przepisów prawa procesowego w szczególności:

1) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez:

- uznanie przez Sąd I instancji, iż wykonanie przez powódkę tymczasowej instalacji grzewczej stanowiło obowiązek wynikający z umowy nr (...) z dnia 09.03.2007 r., podczas gdy z treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia a także zeznań świadka R. O. (1) oraz L. G. a także innych świadków wynikało, iż powódka miała obowiązek jedynie do zapewnienia ciągłości (...) (centralnej wody użytkowej), nie zaś instalacji grzewczej, której rozliczenia dotyczył niniejszy proces, a instalacje te stanowią dwa odmienne rodzaje dostaw ciepła,

- uznanie przez Sąd I instancji, iż w niniejszej sprawie powódka nie wykazała zaległości płatniczych pozwanej wobec powódki z tytułu realizacji robót objętych umową nr (...) z dnia 09.03.2007 r., co skutkowało opóźnieniem w realizacji harmonogramu prac, podczas gdy z dokumentów przedłożonych już do pozwu, w szczególności z pisma powódki z dnia 06.09.2007 r., pisma powódki z dnia 02.10.2007 r., pisma spółki (...) Sp. z o.o. z dnia 15.09.2007 r., wezwań do zapłaty powódki z dnia 15.11.2007 r., 17.12.2007 r. 08.01.2008 r. a także innych dokumentów oraz zeznań świadków, wynikało, iż występowały zatory płatnicze skutkujące praktycznym uniemożliwieniem powódce kontynuacji prac,

- uznanie przez Sąd I instancji, iż powódka samodzielnie zdecydowała o opóźnieniu w wykonywaniu umowy nr (...) z dnia 09.03.2007 r., czego skutkiem była konieczność wykonania instalacji grzewczej, podczas, gdy skutek w postaci konieczności wykonania tej instalacji był wynikiem zaległości płatniczych oraz przesunięcia harmonogramów prac wynikały z obopólnych uzgodnień stron, w szczególności z uwagi na fakt, iż pozwana nie podjęła czynności

zmierzających do rozwiązania umowy a także z uwagi na fakt, iż zaległość ta związana była z brakiem uzyskania przez pozwaną pozwolenia obejmującego również nową instalację do unieszkodliwiania odpadów wraz z systemem ciepłym na terenie Stoczni, albowiem zamiast niej pozwana uzyskała w dniu 30 października 2007 r. pozwolenie zintegrowane na prowadzenie instalacji do unieszkodliwiania i odzysku odpadów zaolejonych na jednostce (...),

- uznanie przez Sąd I instancji, iż powódka nie wykazała wartości roszczenia, podczas, gdy do akt sprawy został przedłożony kosztorys powykonawczy a nadto został złożony wniosek o przeprowadzenie dowodu weryfikacji tego kosztorysu przez Pana J. R., w tym zeznania tego świadka, z których to dowodów wynika, iż weryfikacja ustalała ostatecznie wartość wykonanych prac, a sam zakres prac nie był sporny pomiędzy stronami.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie kwoty 30.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25 czerwca 2008 r. oraz kosztami postępowania. Nadto wniósł o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

W uzasadnieniu wskazał, że występował w imieniu konsorcjum nie zaś w imieniu własnym. Skarżący nie zgodził się ze stanowiskiem Sądu Rejonowego, iż roboty związane z instalacją tymczasową stanowiły przedmiot obowiązków konsorcjum. Podniósł, iż wszelkie prace związane z zapewnieniem stoczni ogrzewania w okresie zimowym, w tym prace tymczasowe objęte niniejszym pozwem były wykonywane wyłącznie przez lidera konsorcjum.

Powód podniósł, iż łącząca strony umowa, SIWZ oraz spójne zeznania świadków wskazują, że konsorcjum było zobligowane do zapewnienia ciągłości wyłącznie C.W.U. do budynków i pomieszczeń wskazanych szczegółowo w umowie. Czym innym natomiast była kwestia zapewnienia ciągłości dostaw ogrzewania do budynków i pomieszczeń stoczni. Skarżący wyjaśnił, iż pierwotny harmonogram zakładał ukończenie budowy przed sezonem grzewczym, stąd też w umowie nie było zapisów dotyczących obowiązku zapewnienia dostaw ciepła do pomieszczeń stoczni. Tym samym aby zapewnić możliwość funkcjonowania stoczni w tym okresie powstała potrzeba dostarczenia tymczasowo ciepła do budynków i pomieszczeń stoczni. Prace te nie były objęte umową, zatem nie mogły zostać rozliczone w ramach umowy.

Skarżący wskazał także, iż z analizy pism dołączonych do pozwu wynika, że pozwana pozostawała w zwłoce co do płatności za poszczególne faktury wystawione przez powoda. Nie bez znaczenia jest także fakt, iż pozwana potwierdziła istnienie obowiązku zapłaty zaległego wynagrodzenia na rzecz powoda zawierając z nim porozumienie w przedmiocie spłaty. Opóźnienie w zapłacie miało zaś wpływ na harmonogram realizacji prac. Dodatkowo wskazał na kwestie opóźnienia pozwanej w uzyskaniu pozwolenia zintegrowanego dla inwestycji, która była dofinansowywana ze środków unijnych. W efekcie nastąpiło wstrzymanie dofinansowania.

Powód podniósł także, że wykazał wysokość szkody o czym świadczą dokumenty (kosztorys powykonawczy) ale również zeznania świadków, w tym zwłaszcza kosztorysanta J. R..

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego. Nadto wniosła o sprostowanie komparycji wyroku Sądu Rejonowego poprzez oznaczenie pozwanego jako (...) S.A.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna.

Zdaniem Sądu Odwoławczego, przeprowadzona przez Sąd I instancji - wbrew zarzutom apelacji - ocena dowodów nie narusza reguł określonych w art. 233 § 1 k.p.c., a dokonane na jej podstawie ustalenia faktyczne znajdują potwierdzenie w treści przeprowadzonych dowodów. Sąd I instancji nie uchybił także przepisom prawa materialnego, które trafnie zastosował do ustalonego stanu faktycznego i uwzględniając rozkład ciężaru dowodu, wynikający z dyspozycji art. 6 k.c., prawidłowo ocenił żądanie pozwu oraz zgłoszone zarzuty. W tej sytuacji Sąd Okręgowy zaakceptował ustalenia faktyczne Sądu I instancji przyjęte za podstawę rozstrzygnięcia oraz ich ocenę prawną, przyjmując je za własne.

Kontrola instancyjna obejmująca weryfikację zarzutów naruszenia prawa procesowego wykazała ich niezasadność. Sformułowany w apelacji przez skarżącego w tym względzie zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie zasługiwał na uznanie, Sąd Okręgowy nie stwierdził bowiem naruszenia przez Sąd I instancji zasad oceny wiarygodności i mocy dowodowej poszczególnych dowodów. Ustawodawca we wskazanym przepisie przyznał sądowi orzekającemu prawo oceny dowodów według własnego przekonania. W licznych orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie wskazuje się, iż ramy takiej oceny wyznaczają – obok obowiązku wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego – zasady logiki i doświadczenia życiowego (por. np. wyrok SN z dnia 21 października 2005 r., sygn. akt III CK 73/05, wyrok SN z dnia 16 grudnia 2005 r. sygn. akt III CK 314/05). Ocena dowodów winna być zatem przeprowadzona z uwzględnieniem całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego i ujawnionych okoliczności sprawy, odpowiadać regułom logicznego rozumowania oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego, wyznaczające granice dopuszczalnych wniosków i stopień prawdopodobieństwa ich występowania w danej sytuacji. Przeprowadzona w ten sposób przez sąd orzekający ocena dowodów korzysta z waloru oceny dowodów odpowiadającej dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c.

Apelujący, który powołuje się na zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. winien wskazać, które z istotnych dowodów zostały pominięte, bądź które z nich zostały ocenione z naruszeniem powołanych wyżej zasad oraz na czym polegały błędy w ich ocenie.

Konfrontacja materiału procesowego zgromadzonego w toku postępowania przez sądem I instancji z uzasadnieniem zaskarżonego wyroku prowadzi do wniosku, że Sąd I instancji nie naruszył przedstawionych reguł oceny dowodów. Uzasadnienie wskazuje dowody na jakich Sąd orzekający się oparł i dlaczego nie uczynił za podstawę swoich ustaleń pozostałych dowodów.

Rozważania Sądu I instancji w tym względzie – w ocenie Sądu Okręgowego - są wyczerpujące i wolne od błędów logicznych.

Sąd Okręgowy nie podziela w szczególności stanowiska skarżącego, iż Sąd Rejonowy dokonał wadliwej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, uznając, że roszczenie powódki oparte jest na zapisach umownych wynikających z umowy nr (...) z dnia 9 marca 2007 roku, której przedmiotem było wykonanie zadania inwestycyjnego pod nazwą „Instalacja do unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych wraz z modernizacją systemu ciepłego S.S.R. (...) S.A. w S. a w konsekwencji, iż do obowiązków umownych wykonawcy należało zapewnienie ciągłości ogrzewania obiektów stoczni. Apelujący uzasadniając powyższy zarzut podnosił, iż z zgromadzonych w sprawie dowodów wynika, że wykonawca (konsorcjum) był zobowiązany do zapewnienia wyłącznie ciągłości C.W.U (centralnej wody użytkowej) do pomieszczeń wskazanych szczegółowo w umowie. Czym innym natomiast była kwestia zapewnienia ciągłości dostaw ogrzewania do budynków i pomieszczeń stoczni.

Powyższy zarzut wskazujący na błędne określenie przez Sąd I instancji zakresu obowiązków umownych wykonawcy pomija te ustalenia Sądu orzekającego, odwołujące się do treści Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia, z których wynika, że umowa miała być wykonywana – jak wskazano to jednoznacznie na stronie 38 SIWZ - w czynnym zakładzie stoczni. W tejże Specyfikacji strony umowy przewidziały także określoną kolejność czynności wykonawczych: sieci ciepłne – wodna c.o, pary i kondensatu do obiektów stoczni miały być likwidowane przez wykonawcę stopniowo – w miarę postępu robót związanych z budową lokalnych źródeł ciepła. Konieczność zachowania ciągłości dostaw ogrzewania wynikała zatem z konkretnych postanowień SIWZ. Wskazanie w postanowieniach SIWZ zapisy, iż prace mają być wykonywane w czynnym przedsiębiorstwie zamawiającego – jak trafnie uznał to Sąd orzekający – nie mogą być interpretowane inaczej niż uprawniające do przyjęcia, że obowiązkiem wykonawcy było takie zorganizowanie prac, aby nie wpływały one na ruch przedsiębiorstwa i w konsekwencji zapewnienie ciągłość dostaw C.O oraz C.W.U dla potrzeb tego zakładu.

Podkreślić należy, iż z niekwestionowanych ustaleń Sądu Rejonowego wynika, iż harmonogram prac opracowywał sam wykonawca oraz że w lipcu 2007 r. wyłączył z eksploatacji starą, dotychczasową kotłownię, która była opalana węglem, a następnie zdemontował kotły, urządzenia oraz przesyłowe rurociągi grzewcze. Działania te miały doprowadzić

do wybudowania następnie przez Wykonawcę kotłowni gazowych, zlokalizowanych w poszczególnych obiektach produkcyjnych i administracyjnych SSR (...), co nie nastąpiło jednak przed sezonem grzewczym. Trafnie zatem w tych okolicznościach Sąd Rejonowy przyjął, iż to po stronie wykonawcy w zaistniałych okolicznościach spoczywał zgodnie z umową obowiązek wykonania tymczasowego systemu ogrzewania. Z zapisów umownych - § 2 ust 2 pkt 1 umowy nr (...) z dnia 9 marca 2007 roku wynika bowiem, że wykonawca zobowiązał się wykonać także wszelkie roboty tymczasowe, które mogą być potrzebne podczas wykonywania robót podstawowych. Roboty te – wobec niedochowania terminów wynikających z harmonogramu – były konieczne dla zapewnienia ogrzewania obiektów stoczni. Trafnie przy tym wskazywał pozwany, iż również zachowanie stron świadczyło o traktowaniu prac dotyczących realizacji przez wykonawcę tymczasowego ogrzewania jako wynikających z umowy z dnia 9 marca 2007 roku. Z postanowienia § 12 ust 1 umowy wynikało, że w przypadku robót dodatkowych lub uzupełniających zamawiający uprawniony był do udzielenia wykonawcy – po przeprowadzeniu wskazanej w umowie procedury - zamówienia dodatkowego z wolnej ręki. Z akt sprawy wynika, że strony korzystały z tej procedury w sytuacjach wystąpienia prac nieobjętych umową. Co do tymczasowej instalacji grzewczej procedura taka nie została ze strony powoda ani też innego konsorcjanta zainicjowana.

Nie znajdowały także oparcia w materiale procesowym sprawy twierdzenia powoda, podnoszone w toku postępowania przed Sądem I instancji, iż to z przyczyn leżących po stronie pozwanej, polegających na zaleganiu z płatnościami za faktury wykonawcy - prace nie mogły być realizowane zgodnie z harmonogramem, co spowodowało z kolei konieczność wykonania przez wykonawcę tymczasowego ogrzewania. Wbrew zarzutom apelacji ocena Sądu Rejonowego, iż powód nie wykazał, iż pozwana pozostawała w zwłoce z płatnościami za faktury obejmujące czynności wykonane w ramach umowy stron znajduje pełne potwierdzenie w ustalonych przez Sąd okolicznościach faktycznych. Z zeznań świadka R. O. (1) wynika mianowicie, że wykonawca wystawiał faktury nie po zrealizowaniu 100 % zadania przewidzianego w harmonogramie rzeczowo – finansowym, jak wynikało to z umowy stron - § 11 ust 1, z którego to postanowienia wynika, że wynagrodzenie częściowe miało być wypłacane „ za przedmioty odbioru określone w harmonogramie rzeczowo – finansowym”, lecz na bieżąco. Pozwany kwestionował przy tym, że wskazywane w fakturach należności jako wynagrodzenie częściowe były wymagalne, odwołując się przy tym do przewidzianych w tym względzie w umowie wymogów co konieczności sporządzenia protokołu odbioru robót i wystawienia w oparciu o taki protokół faktury. Pozwany w apelacji nie przytoczył argumentacji, pozwalającej na podważenie oceny Sądu Rejonowego, iż powód nie wykazał zarzucanej pozwanej zwłoki w płatnościach faktur. Potwierdzeniem powyższego nie może być powoływana przez skarżącego korespondencja kierowana do pozwanej, z której wynika jedynie stanowisko wykonawcy, iż uważa on swoje roszczenia za wymagalne. Również zawarcie przez strony w późniejszym okresie ugody z dnia 3 marca 2008 roku nie podważa stanowiska Sądu I instancji, iż powód nie wykazał, aby zamawiający w 2007 roku nie regulował wymagalnych faktur wykonawcy, co spowodowało – jak wskazywał to powód – wstrzymywanie się przez wykonawcę z realizacją robót.

Sąd Okręgowy podziela przy tym argumentację Sądu I instancji, iż w świetle umowy stron (§ 14 ust 1) nawet w przypadku wystąpienia braku terminowego regulowania wynagrodzenia – wykonawca nie był uprawniony – jak to uczynił - do wstrzymywania robót. Stosownie do § 14 ust 1 umowy wykonawca zobowiązany był uprzedzić pisemnie zamawiającego o każdej groźbie opóźnienia robót, spowodowanej niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków przez zamawiającego. Jeżeli takie opóźnienie w stosunku do przyjętego harmonogramu wystąpiłoby, wykonawca zobowiązany był powiadomić pisemnie o powyższym zamawiającego oraz o czasie o jaki termin wykonania robót może ulec przesunięciu. Z materiału procesowego nie wynika, aby jakiegokolwiek działania ze strony Konsorcjum w oparciu o powyższe zapisy umowy były podejmowane. Analogiczne uwagi należy odnieść do argumentacji skarżącego, iż zaległość w płatnościach związana była z brakiem uzyskania przez pozwaną pozwolenia obejmującego również nową instalację do unieszkodliwiania odpadów wraz z systemem cieplnym na terenie Stoczni, zamiast niej pozwana uzyskała w dniu 30 października 2007 r. pozwolenie zintegrowane na prowadzenie instalacji do unieszkodliwiania i odzysku odpadów zaolejonych na jednostce (...). Skarżący nie wykazał, aby kwestie uzyskania przez pozwaną powyższego zezwolenia miało wpływ na realizację obowiązków umownych wykonawcy.

Biorąc powyższe okoliczności i rozważania pod uwagę należy stwierdzić, iż przedstawiony przez strony materiał dowodowy nie potwierdza zarzutów skarżącego zawartych w apelacji. Wobec niewykazania zarzutów naruszenia prawa procesowego, nie można uznać za uzasadnione podnoszonych w sprawie zarzutów naruszenia prawa materialnego odnoszących się do naruszenia przez Sąd I instancji normy art. 410 k.c. Skarżąca nie wykazała bowiem, aby w sprawie zrealizowały się podstawy do przyjęcia, iż pozwana uzyskała, na podstawie nieważnej umowy nienależne świadczenie.

Odnosząc się do sformułowanego łącznie z zarzutem naruszenia art. 410 k.c. – zarzutu naruszenia art. 195 k.p.c. – należy wskazać, że Sąd Okręgowy nie znajduje podstaw do przyjęcia - tak jak wskazuje skarżący - iż w przedmiotowej sprawie zachodzi legitymacja łączna członków Konsorcjum. Wskazać należy, iż powoływane w apelacji poglądy judykatury co do legitymacji łącznej członków Konsorcjum odnoszą się do spraw mających związek z udziałem Konsorcjum w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, wykorzystania środków ochrony prawnej jak również w sprawach dotyczących zwrotu wadium. Również z obowiązującej na gruncie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku „Prawo zamówień publicznych”, (art. 141 ustawy prawo zamówień publicznych) zasady solidarnej odpowiedzialności wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia - za wykonanie umowy i wniesienie zabezpieczenia należytego wykonania umowy nie można – w ocenie Sądu Okręgowego - wywodzić legitymacji łącznej członków Konsorcjum w niniejszej sprawie. Należy mieć bowiem na uwadze, iż z twierdzeń pozwu wynikało jednoznacznie, iż pozostali członkowi Konsorcjum nie mieli żadnego związku z wykonywaniem na rzecz pozwanego tymczasowej instalacji grzewczej, nie można więc było uznać, że przedmiot sporu był wspólny dla wszystkich członków Konsorcjum. W konsekwencji brak było podstaw, aby roszczenie dochodzone niniejszym pozwem kwalifikować jako roszczenie przysługujące łącznie członkom konsorcjum.

Na podstawie art. 351 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Sąd odwoławczy sprostował w komparycji i punkcie II wyroku Sądu I instancji oczywistą omyłkę pisarską w oznaczeniu pozwanego jako (...) S.A, podczas gdy od dnia 28 października 2013 roku pozwana działa pod firmą: (...) S.A. , o czym pozwana zawiadomiła Sąd I instancji przed wydaniem wyroku – pismem z dnia 14 marca 2014 r. (k.454).

Apelacja powoda jako nieuzasadniona podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sporu, który pozwany wygrał w całości, rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego oparto na treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. przy zastosowaniu § 13 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U z 2002, Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).

SSR (del.) A. W. SSO K. G. SSO A. B.